

Załącznik do Uchwały Zarządu Banku Spółdzielczego w Gogolinie z dnia 30.10.2025 r.
i Rady Nadzorczej z dnia 30.10.2025 r.

ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

Banku Spółdzielczego w Gogolinie

Spis treści

Rozdział 1. Wprowadzenie	3
Rozdział 2. Organizacja i struktura organizacyjna	4
Rozdział 3. Relacja Banku z udziałowcami.....	6
Rozdział 4. Zarząd	7
Rozdział 5. Rada Nadzorcza	10
Rozdział 6. Konflikt interesów	13
Rozdział 7. Zasady etyki	14
Rozdział 8. Polityka wynagradzania.....	14
Rozdział 9. Polityka informacyjna.....	16
Rozdział 10. Działalność promocyjna i relacje z klientami	17
Rozdział 11. System kontroli wewnętrznej	20
Rozdział 12. Zarządzanie ryzykiem	26
Rozdział 13. Polityka zlecania czynności na zewnątrz	26
Rozdział 14. Postanowienia końcowe	26

Rozdział 1. Wprowadzenie

§ 1.

W związku z wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach (uchwała Nr 289/2020 z dnia 9 października 2020 r.), Bank Spółdzielczy w Gogolinie, zwany dalej „Bankiem”, uwzględniając także wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie zarządzania wewnętrznego EBA/GL/2017/11, oświadcza, że poprzez przyjęcie niniejszych Zasad, wprowadza Zasady Ładu Korporacyjnego określone w dokumencie KNF zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Zasady Ładu Korporacyjnego stanowią zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym podstawowe zasady zarządzania Bankiem obejmujące także zarządzanie ryzykami, relacje z członkami Banku i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

W treści niniejszego dokumentu wyszczególnione zostały zasady stosowane przez Bank oraz te, do stosowania których Bank się zobowiązuje.

Zasady, których Bank nie przyjął, zostały wyszczególnione w odrębnym dokumencie wraz z uzasadnieniem.

Rozdział 2. Organizacja i struktura organizacyjna

§ 2.

1. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co zostało należycie uregulowane w odpowiednich wewnętrznych aktach prawnych.
3. Organizacja Banku przyczynia się do zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem, zarówno w ujęciu jednostkowym, jak i na poziomie grupy.
4. Organizacja Banku znajduje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej.
5. Bank zapewnia jawność uregulowanej w regulacjach wewnętrznych struktury organizacyjnej, poprzez zamieszczenie struktury organizacyjnej na stronie internetowej Banku.

§ 3.

Statut Banku oraz obowiązujący w Banku zhierarchizowany system regulacji wewnętrznych (strategie, polityki, procedury i instrukcje) zapewniają zgodne z przepisami prawa, przejrzyste i skuteczne funkcjonowanie Banku, w tym zwłaszcza zarządzanie Bankiem.

§ 4.

1. Bank posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone.
2. Struktura organizacyjna obejmuje i odzwierciedla cały obszar działalności Banku wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań, przez co przyczynia się do zapewnienia oraz wykazania skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem. Dotyczy to zarówno podziału zadań, jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne centrali, jednostki organizacyjne oraz poszczególne stanowiska albo zespoły.
3. Struktura organizacyjna Banku została określona w taki sposób, by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych, jednostek organizacyjnych i stanowisk lub zespołów, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności komórek organizacyjnych, jednostek organizacyjnych i stanowisk lub zespołów.

§ 5.

Bank przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF oraz EBA (European Banking Authority / Europejski Urząd Nadzoru Bankowego), a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

§ 6.

1. Bank określa własne cele strategiczne, przy uwzględnieniu charakteru oraz skali prowadzonej działalności, dąży – przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów prawa – do jak najlepszej dostępności usług bankowych mieszkańcom oraz środowiskom lokalnym.
2. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jego działalności.
3. Organizacja Banku umożliwia niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstępianie lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym lub prawnym Banku albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności przez Bank lub ustalonych zasad postępowania.
4. Organizacja Banku zapewnia, że:
 - 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku jest powierzane osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie;
 - 2) przy określaniu zakresu powierzanych zadań brana jest pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku;
 - 3) podejmowane są wszelkie możliwe kroki i stosowane rozwiązania organizacyjne w celu ograniczania ryzyka zaistnienia w Banku konfliktu interesów oraz minimalizacji następstw zidentyfikowanego konfliktu interesów,
 - 4) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane, w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.

§ 7.

1. Zarząd Banku kształtuje strukturę organizacyjną Banku, jak też zapewnia, aby ta struktura była uzasadniona i efektywna oraz nie cechowała się nadmierną lub nieodpowiednią złożonością, która nie miałaby jasnego uzasadnienia ekonomicznego ani celu prawnego lub mogłaby być wykorzystywana w celach związanych z przestępczością finansową.
2. Tworzenie lub zmiany struktury organizacyjnej Banku, będą spójne w szczególności ze Statutem Banku, jako podstawowym aktem ustrojowym, dotyczącym utworzenia i funkcjonowania Banku oraz sposobu działania jego organów.
3. Wymóg, o którym mowa w ust. 2, jest zachowany również w odniesieniu do innych dokumentów wewnętrznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych komórek organizacyjnych, jednostek organizacyjnych czy stanowisk lub zespołów.
4. Pracownicy Banku mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji, o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych Banku.

§ 8.

1. W Banku wprowadzono anonimowy sposób powiadamiania Zarządu lub/i Rady Nadzorczej o naruszeniach w Banku, w tym naruszeniach prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych, zapewniający możliwość korzystania z tego narzędzia przez pracowników i byłych pracowników Banku, a także inne osoby, które uzyskały informację o naruszeniu w kontekście związanym z pracą lub świadczeniem usług na rzecz Banku, za pośrednictwem określonego, niezależnego i autonomicznego kanału, bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników Banku.
2. Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej Banku informacje dotyczące powiadomień o poważnych naruszeniach.

§ 9.

Bank stosuje plany ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Rozdział 3. Relacja Banku z udziałowcami

§ 10.

1. Bank działa w interesie wszystkich członków z poszanowaniem interesu klientów.
2. Bank przy prowadzeniu działalności bierze pod uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku.
3. Bank zapewnia członkom Banku właściwy dostęp do informacji, w szczególności w przypadku podejmowanych uchwał przez Zebranie Przedstawicieli.
4. Przy udzielaniu informacji członkom Bank zapewnia ich rzetelność oraz kompletność, nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych udziałowców.
5. Bank, gdy jest to uzasadnione liczbą członków, dąży do ułatwiania udziału wszystkim udziałowcom w Zebraniu Przedstawicieli, między innymi poprzez zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w Zebraniu Przedstawicieli.
6. Szczegółowe zasady przyjęcia na członka Banku oraz ich prawa i obowiązki określa Statut Banku.

§ 11.

1. Członkowie Banku powinni współdziałać przy realizacji jego celów oraz zapewniać bezpieczeństwo działania Banku.
2. Członkowie Banku mogą wpływać na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje Zebrania Przedstawicieli, nie naruszając kompetencji pozostałych organów. Nieuprawnione wywieranie wpływu na Zarząd lub Radę Nadzorczą Banku będzie zgłoszone Komisji Nadzoru Finansowego.
3. Członkowie Banku w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.
4. Zwołanie Zebrania Przedstawicieli w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku, następuje niezwłocznie.
5. Członkowie Banku powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Organy Banku funkcjonują w taki sposób, by zapewniać rozdzielenie funkcji właścicielskich i zarządczych.

6. W skład Rady Nadzorczej nie mogą wchodzić osoby pozostające z członkami zarządu lub kierownikami bieżącej działalności gospodarczej spółdzielni w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.
7. Konflikty powstające pomiędzy udziałowcami powinny być rozwiązywane niezwłocznie, aby nie dochodziło do naruszania interesu Banku i jego klientów.

§ 12.

1. Członkowie Banku niebędący członkami Zarządu Banku nie mogą ingerować w sposób sprawowania zarządu, w tym prowadzenie spraw przez Zarząd.
2. Członkowie Banku nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów, a także do nabycia lub zbycia albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzanie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.

§ 13.

Decyzje w zakresie wypłaty dywidendy uzależnione są od potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów Banku, a także uwzględniają rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Rozdział 4. Zarząd

§ 14.

1. Zarząd ma charakter kolegialny.
2. Zarząd wykonuje swoje zadania na podstawie pisemnego regulaminu określającego zakres jego działania, kompetencje, obowiązki oraz zasady i tryb pracy, w tym zasady odbywania się posiedzeń. Regulamin działania Zarządu zatwierdza Rada Nadzorcza Banku.
3. Członkowie Zarządu Banku posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:
 - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej);
 - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk);
 - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.
4. Każdy z członków Zarządu Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków, wykonywanych aktywnie, z należytą starannością i zaangażowaniem. Członek Zarządu powinien dokonywać ocen na podstawie własnego, niezależnego osądu oraz obiektywnych i merytorycznych argumentów oraz podejmować decyzje zgodnie z tymi ocenami.
5. Członkowie Zarządu podlegają ocenie odpowiedniości przez Radę Nadzorczą na zasadach uregulowanych formalnie poprzez odpowiedni dokument przyjęty przez Radę Nadzorczą.
6. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu (organu zarządzającego) dopełniają się w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania Bankiem.

7. W składzie Zarządu zapewniony jest udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem na polskim rynku finansowym.
8. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, a także wytyczne i rekomendacje Banku Zrzeszającego i Systemu Ochrony Zrzeszenia, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

§ 15.

1. Zarząd, działając w interesie Banku, ma na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank, określone przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wewnętrzne akty prawne oraz rekomendacje i zalecenia nadzorcze.
2. Zarząd, realizując przyjętą strategię działalności, kieruje się bezpieczeństwem Banku.
3. Zarząd jest jedynym organem uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku.
4. Zarządzanie działalnością Banku obejmuje w szczególności świadome podejmowanie i realizację decyzji mających za przedmiot rozstrzyganie spraw istotnych dla funkcjonowania Banku, dokonywanie wyboru celów, sposobów i środków działania, w tym podejmowanie decyzji dotyczących organizacji Banku, kierowanie jego bieżącą działalnością, planowanie oraz kontrolę osiągniętych efektów.

§ 16.

1. W składzie Zarządu Banku wyodrębniona jest funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami tego organu.
2. Prezes Zarządu przyczynia się do efektywnego przepływu informacji w ramach Zarządu oraz pomiędzy Zarządem a Radą Nadzorczą oraz jest odpowiedzialny za ogólne skuteczne funkcjonowanie Zarządu.
3. Prezes Zarządu zachęca do otwartej i krytycznej dyskusji, sprzyja takiej dyskusji oraz zapewnia możliwość wyrażania i omawiania odmiennych poglądów w ramach procesu decyzyjnego.
4. Prezes Zarządu ustala porządek posiedzeń i zapewnia priorytetowe poruszanie kwestii strategicznych, a także zapewnia otrzymywanie przez członków Zarządu dokumentów i informacji z wystarczającym wyprzedzeniem przed posiedzeniami.
5. Członkowie Zarządu Banku ponoszą kolegiąlną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wprowadzenia wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu.
6. Wszyscy członkowie organu zarządzającego są na bieżąco informowani o ogólnej działalności Banku, jego sytuacji finansowej i pod względem ryzyka, a także o podejmowanych decyzjach mających znaczny wpływ na działalność Banku.
7. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz został

odzwierciedlony w wewnętrznych aktach prawnych Banku. Podział ten nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu Banku lub wewnętrznych konfliktów interesów.

8. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka organu zarządzającego.

§ 17.

1. Posiedzenia Zarządu Banku odbywają się w języku polskim. Ich przebieg dokumentowany jest w formie pisemnego protokołu odpowiednio uwierzytelnionego przez członków Zarządu biorących udział w danej czynności.
2. Protokół obejmuje: imiona i nazwiska obecnych członków Zarządu, jasny opis punktów porządku obrad, przebiegu dyskusji, ustaleń, uzgodnionych działań i podjętych decyzji lub uchwał, liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały.
3. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu Banku sporządzane są w języku polskim.

§ 18.

1. Pełnienie funkcji członka Zarządu powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka Zarządu nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływała na wykonywanie pełnionej funkcji członka Zarządu.
2. Członek Zarządu Banku nie powinien być w szczególności członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwiłby mu rzetelne wykonywanie obowiązków w Banku.
3. Członek Zarządu Banku powinien powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub miałaby negatywny wpływ na jego reputację jako członka Zarządu Banku.
4. Zasady ograniczania konfliktu interesów określa się w odpowiednim wewnętrznym akcie prawnym, określającym między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 19.

1. W przypadku niepełnego składu Zarządu Banku, Rada Nadzorcza Banku podejmuje odpowiednie działania w celu jego niezwłocznego uzupełnienia.
2. Zmiany w składzie Zarządu Banku powinny być dokonywane w sposób gwarantujący możliwość dokonania z odpowiednim wyprzedzeniem rekrutacji i oceny nowego kandydata, a w razie potrzeby - uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego, jeszcze przed zakończeniem kadencji dotychczasowego członka Zarządu.
3. Rezygnacja z pełnionej funkcji przez członka Zarządu powinna być składana ze skutkiem na datę przyszłą, odpowiednio odległą, umożliwiającą powołanie nowego członka Zarządu po

odpowiednim zastosowaniu oceny odpowiedniości oraz uzyskaniu odpowiednich zgód Komisji Nadzoru Finansowego wymaganych przepisami prawa.

Rozdział 5. Rada Nadzorcza

§ 20.

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku w imieniu wszystkich członków, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
2. Rada Nadzorcza wykonuje nadzór bieżący w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w Zasadach rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.
3. Rada Nadzorcza w szczególności:
 - a) dokonuje rzetelnej i konstruktywnej oceny informacji przedstawianych przez Zarząd Banku lub jego poszczególnych członków,
 - b) monitoruje, czy strategia zarządzania bankiem, strategia zarządzania ryzykiem (określająca m.in. apetyt na ryzyko) oraz wynikające z nich polityki i procedury są wdrażane w spójny sposób, a realizacja celów strategicznych następuje zgodnie z długoterminowym interesem finansowym Banku, w tym koniecznością spełniania wymogów ostrożnościowych w zakresie funduszy własnych i płynności,
 - c) monitoruje skuteczność działania Zarządu Banku i poszczególnych jego członków.
4. Radzie Nadzorczej Banku zapewnia się dostęp do aktualnych informacji we wszystkich obszarach objętych jej kompetencją.

§ 21.

1. Rada Nadzorcza ma charakter kolegialny.
2. Rada Nadzorcza wykonuje swoje zadania na podstawie pisemnego regulaminu określającego zakres jej działania, kompetencje, obowiązki oraz zasady i tryb pracy, w tym zasady odbywania się posiedzeń. Regulamin działania Rady Nadzorczej zatwierdza Zebranie Przedstawicieli.
3. Rada Nadzorcza Banku oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywnymi i merytorycznymi argumentami, realizując swoje zadania aktywnie, z należytą starannością i zaangażowaniem.

§ 22.

1. Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku wynikające z:
 - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej);
 - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk);
 - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji.

2. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku.
3. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. W składzie Rady Nadzorczej Banku wszystkie osoby władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu Banku na polskim rynku finansowym.
5. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, Spółdzielczy System Ochrony Zrzeszenia regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

§ 23.

1. Skład liczebny Rady Nadzorczej Banku jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.
2. W składzie Rady Nadzorczej Banku wyodrębniona jest funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej. Wybór przewodniczącego Rady Nadzorczej dokonywany jest w oparciu o doświadczenie oraz umiejętności kierowania zespołem.
3. Rada Nadzorcza powołuje spośród siebie Prezydium. W skład Prezydium Rady wchodzi Przewodniczący, Zastępca Przewodniczącego i Sekretarz Rady Nadzorczej.
4. W ramach Rady Nadzorczej powołany został Komitet Audytu.
5. Skład Komitetu Audytu odpowiada wymaganiom Ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym. Dobór członków Komitetu uwzględnia potrzebę odpowiedniego połączenia wiedzy, kompetencji oraz doświadczenia w obszarze mu przypisanym, zapewniając możliwie najpełniejsze zrozumienie analizowanych zagadnień, obiektywną ich ocenę oraz podejmowanie właściwych decyzji.
6. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu Audytu, w tym zasady dokumentowania jego posiedzeń oraz sporządzania sprawozdań dla Rady Nadzorczej, reguluje Regulamin Komitetu Audytu zatwierdzony przez Radę Nadzorczą oraz ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
7. Do składu Rady Nadzorczej wybierani są Członkowie Banku, zgodnie z przepisami ustawy Prawo spółdzielcze.
8. Członkowie Rady Nadzorczej, w tym członkowie Komitetu Audytu, podlegają ocenie odpowiedniości przez organ dokonujący ich wyboru, na zasadach przyjmowanych formalnie przez organ stanowiący (Zebranie Przedstawicieli).

§ 24.

1. Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu, w ramach monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej uzgadnia zasady przeprowadzania czynności przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, w tym w zakresie proponowanego planu czynności.

2. Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu podczas przedstawiania wyników czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wyraża swoją opinię o sprawozdaniu finansowym, którego dotyczy czynności rewizji finansowej.
3. Współpraca Rady Nadzorczej, w tym Komitetu Audytu z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych jest udokumentowana. Rozwiązanie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, poddane jest ocenie Rady Nadzorczej, który informację o przyczynach tego rozwiązania zamieszcza w corocznym raporcie zawierającym ocenę sprawozdań finansowych Banku.

§ 25.

1. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku powinien wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę Rady Nadzorczej.
2. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęcaniu czasu w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie zadań Rady Nadzorczej Banku.
3. Pozostała aktywność zawodowa członka Rady Nadzorczej Banku nie odbywa się z uszczerbkiem dla jakości i efektywności sprawowanego nadzoru.
4. Członek Rady Nadzorczej Banku powstrzymuje się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na jego reputację jako członka Rady Nadzorczej Banku.
5. Zasady ograniczania konfliktu interesów określa się w odpowiednich regulacjach wewnętrznych, określających między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej Banku w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 26.

1. Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywają się w języku polskim.
2. Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzany jest protokół, zgodnie z zasadami określonymi w „Regulaminie działalności Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Gogolinie”. Protokół podlega odpowiedniemu uwierzytelnieniu przez członków Rady biorących udział w danej czynności.
3. Protokół obejmuje: imiona i nazwiska obecnych członków Rady Nadzorczej, jasny opis punktów porządku obrad, przebiegu dyskusji, ustaleń, uzgodnionych działań i podjętych decyzji lub uchwał, liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały. Jeżeli członkowie Rady Nadzorczej zgłoszą odrębne zdanie, informację oraz powody zgłoszenia zamieszcza się w protokole.
4. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Rady Nadzorczej Banku sporządzane są w języku polskim.

§ 27.

1. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą Banku ma charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywają się w zależności od potrzeb. W związku z tym, że w Banku działa Komitet Audytu, posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż cztery razy w roku.

2. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej lub innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku, Rada Nadzorcza podejmuje odpowiednie działania, w szczególności powinna zażądać od Zarządu Banku wyjaśnień i zalecić mu wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.
3. Rada Nadzorcza Banku, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może wystąpić do Zarządu Banku o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.

§ 28.

W przypadku niepełnego składu Rady Nadzorczej Banku, zmniejszonego poniżej minimum ustalonego w Statucie Banku, konieczne jest zwołanie Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli w celu niezwłocznego uzupełnienia składu Rady Nadzorczej. Szczegółowe zasady postępowania w takiej sytuacji określa Regulamin, o którym mowa w § 26 ust. 2.

§ 29.

Rada Nadzorcza Banku będzie dokonywała regularnej oceny stosowania zasad wprowadzonych niniejszym dokumentem, a wyniki tej oceny będą udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane pozostałym organom Banku.

Rozdział 6. Konflikt interesów

§ 30.

1. W Banku obowiązują odpowiednie regulacje mające na celu identyfikację i ocenę rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, zarządzania nimi i ich minimalizacji lub zapobiegania im.
2. Regulacje, o których mowa w ust. 1, zawierają w szczególności zapisy:
 - a) dotyczące zaistniałych, jak i potencjalnych konfliktów interesów,
 - b) określające relacje i zdarzenia, w tym usługi, umowy lub transakcje zawierane przez bank, w ramach których mogą wystąpić konflikty interesów,
 - c) określające sposób i formę zgłaszania sytuacji mogących powodować wystąpienie konfliktu interesów,
 - d) wskazujące, jak należy zarządzać konfliktami interesów,
 - e) określające osoby/podmioty, których dotyczyć mogą konflikty interesów w Banku,
 - f) określające mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu konfliktom interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania,
 - g) umożliwiające monitorowanie konfliktów interesów,
 - h) określające zasady raportowania o konfliktach interesów.
3. Regulacje dotyczące tematyki konfliktu interesów podlegają przyjęciu przez Zarząd i zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku oraz udostępnieniu na stronie internetowej Banku.

§ 31.

Niezależnie od przyjętych regulacji dotyczących tematyki konfliktu interesów, Bank w ramach swoich zasad organizacyjnych i administracyjnych podejmuje odpowiednie kroki w celu wykluczenia niekorzystnego wpływu konfliktów interesów na interesy swoich klientów, w szczególności poprzez:

- 1) odpowiedni podział obowiązków np. powierzenie czynności będących w konflikcie w związku z przetwarzaniem transakcji lub świadczeniem usług różnym osobom bądź powierzenie odpowiedzialności za nadzór i sprawozdawczość w odniesieniu do czynności będących w konflikcie różnym osobom;
- 2) ustanowienie barier informacyjnych np. przez fizyczne rozdzielanie określonych linii biznesowych lub jednostek; oraz
- 3) ustanowienie odpowiednich procedur w odniesieniu do transakcji dokonywanych z jednostkami powiązanymi np. wymogu, aby były one dokonywane na zasadach rynkowych.

Rozdział 7. Zasady etyki

§ 32.

1. W Banku obowiązują przyjęte przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku zasady etyki określające normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność.
2. Wartości etyczne, którymi Bank kieruje się w swojej działalności, stanowią fundament dla budowania skutecznego ładu wewnętrznego w Banku. Wartości te oraz opracowane na ich podstawie zasady etyki zawierające wysokie standardy etyczne i zawodowe, powinny kształtować wśród pracowników Banku odpowiedzialne i etyczne postawy.
3. Zasady etyki powinny wyraźnie określać, które działania czy standardy postępowania są pożądane, a które nieakceptowane.

§ 33.

1. Zapewnia się dokonywanie okresowej weryfikacji i oceny przestrzegania zasad etyki, w celu dostosowania ich do zmieniającej się sytuacji wewnętrznej w Banku i jego otoczenia.
2. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o wynikach przeprowadzonej oceny, o której mowa w ust. 1.

Rozdział 8. Polityka wynagradzania

§ 34.

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku, a także osób, których działalność zawodowa ma szczególny wpływ na profil ryzyka Banku oraz pozostałych pracowników Banku. Zasady wynagradzania poszczególnych kategorii osób zostały określone w odpowiednich wewnętrznych aktach prawnych Banku, opracowanych przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę merytoryczną i doświadczenie uprawniające do formułowania

niezależnych osądów na temat adekwatności zasad wynagradzania w Banku, w tym na temat ich wpływu na zarządzanie ryzykiem.

2. Przyjęte przez Bank zasady wynagradzania wspierają:
 - a) prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem w sposób niezachęcający do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą apetyt na ryzyko,
 - b) realizację strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktu interesów.
3. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.
4. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku.
5. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

§ 35.

1. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności Banku. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach, w tym Komitecie Audytu, są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.
2. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej, o ile przepisy nie zabraniają wypłaty takiego wynagrodzenia, ustalone jest przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.

§ 36.

1. Rada Nadzorcza odpowiada za wprowadzenie wewnętrznego aktu prawnego określającego zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.
3. W odniesieniu do osób, których działalność zawodowa ma szczególny wpływ na profil ryzyka Banku, odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiedniego wewnętrznego aktu prawnego i nadzór w tym obszarze ciąży na Zarządzie Banku, z wyłączeniem wynagrodzenia osoby kierującej komórką ds. zapewnienia zgodności, które zatwierdza Rada Nadzorcza Banku.
4. Zmienne składniki wynagrodzenia członków Zarządu Banku lub osób, których działalność zawodowa ma szczególny wpływ na profil ryzyka Banku, są uzależnione w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniają długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych Banku.

5. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia, uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych.
6. Wynagrodzenie członków Zarządu Banku i osób, których działalność zawodowa ma szczególny wpływ na profil ryzyka Banku, jest finansowane i wypłacane ze środków Banku.

§ 37.

1. Bank określa jasne i obiektywne zasady wynagradzania także pozostałych pracowników Banku, dotyczące zwłaszcza zmiennych składników wynagrodzenia. W tym zakresie stosuje się odpowiednio postanowienia § 36 ust. 4 i 5.
2. W ramach polityki wynagradzania określony jest maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym. Stosunek ten ustalony jest na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.
3. Pracownicy komórki audytu wewnętrznego, komórki do spraw zgodności, komórki odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem oraz komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za sprawy kadrowe wynagradzani są za osiągnięcie celów wynikających z pełnionych przez nich funkcji, a ich wynagrodzenie (w tym premia) nie jest uzależnione od wyników gospodarczych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Rozdział 9. Polityka informacyjna

§ 38.

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby udziałowców Banku oraz jego klientów, udostępnioną na stronie internetowej Banku.
2. Polityka informacyjna Banku oparta jest na ułatwianiu dostępu do informacji. W szczególności publikowane przez Bank raporty i sprawozdania zawierające informacje finansowe umieszczane są na stronie internetowej Banku.
3. Ujawnianiu podlegają informacje określone w rozporządzeniu CRR i odpowiednich wykonawczych standardach technicznych oraz ustawie - Prawo bankowe, a także informacje odnośnie określonego w zasadach wynagradzania w Banku maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym oraz informacje dotyczące przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, jak również inne informacje wynikające z Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego lub wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego. Określając zakres tych informacji, Bank uwzględnia wielkość banku, profil ryzyka i stopień złożoności prowadzonej przez niego działalności.
4. Informacje podlegające ujawnianiu do publicznej wiadomości na podstawie wprowadzonej polityki są przekazywane na bieżąco lub w określonych terminach.

5. Ujawniane informacje są aktualne, rzetelne, przydatne, spójne w czasie i porównywalne między bankami, a także przedstawione w sposób zrozumiały i przejrzysty zarówno dla członków Banku, jego klientów, jak i innych zainteresowanych osób.

Rozdział 10. Działalność promocyjna i relacje z klientami

§ 39.

1. W Banku przyjęte zostały regulacje wewnętrzne dotyczące wprowadzania nowych produktów, które obejmują rozwój nowych rynków, produktów i usług oraz znaczące zmiany dotychczasowych rynków, produktów i usług, jak też wyjątkowe transakcje oraz istotne zmiany powiązanych procesów i systemów.
2. Regulacje wewnętrzne w zakresie wprowadzania nowych produktów zapewniają spójność produktów i zmian ze strategią w zakresie ryzyka i skłonnością Banku do podejmowania ryzyka oraz z odpowiednimi limitami, poprzez uwzględnienie w jej treści wszystkich czynników, które należy wziąć pod uwagę przed podjęciem decyzji o wejściu na nowe rynki, obrocie nowymi produktami, wdrożeniu nowej usługi lub wprowadzeniu znaczących zmian dotychczasowych produktów lub usług. Obejmują one w szczególności kwestie dotyczące: przestrzegania wymogów regulacyjnych, modeli wyceny, wpływu na wielkość i profil ryzyka, adekwatność kapitałową i rentowność, a także dostępność wystarczających zasobów w jednostkach biznesowych oraz jednostkach wsparcia, jak też narzędzi wewnętrznych i wiedzy specjalistycznej wystarczających do zrozumienia i monitorowania ryzyka związanego ze zmianami.
3. Regulacje wewnętrzne w zakresie wprowadzania nowych produktów zawierają definicję nowego produktu / rynku / działalności, wykorzystywaną w obrębie Banku i w komórkach organizacyjnych, które będą zaangażowane w proces decyzyjny w tym zakresie. W przypadku wprowadzania znaczących zmian dotychczasowych produktów lub usług Bank odpowiednio uwzględnia przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, dotyczące wprowadzania nowego produktu.

§ 40.

1. Każdy nowy produkt lub znacząca zmiana dotychczasowego produktu podlega uprzedniej ocenie przez komórkę ds. zapewnienia zgodności, a w zatwierdzeniu nowych produktów lub znaczących zmian dotychczasowych produktów, procesów i systemów uczestniczą komórka ds. zarządzania ryzykiem i komórka ds. zapewnienia zgodności. Ich wkład umożliwia pełną i obiektywną ocenę ryzyka wynikającego z nowej działalności przy uwzględnieniu różnych scenariuszy, ocenę wszelkich potencjalnych uchybień w systemie zarządzania ryzykiem oraz systemie kontroli wewnętrznej w Banku, jak też ocenę zdolności Banku do skutecznego zarządzania nowym ryzykiem.
2. Komórkom, o którym mowa w ust. 1, zapewnia się pełny dostęp do informacji na temat przygotowywanych nowych produktów (lub znaczących zmian dotychczasowych produktów) w ramach poszczególnych linii biznesowych i portfeli oraz przyznaje uprawnienia pozwalające żądać poddania wszystkich zmian dotychczasowych produktów formalnej procedurze.

3. W przypadku gdy jedna z powyższych komórek wyraża negatywną opinię co do zasadności zatwierdzenia nowego produktu lub znaczących zmian dotychczasowego produktu, decyzję w tym zakresie podejmuje Zarząd Banku.

§ 41.

Bank, wprowadzając nowy produkt lub dokonując znaczących zmian dotychczasowego produktu zapewnia, iż dany produkt lub jego znacząca zmiana jest dopasowany do potrzeb jego adresatów. Bank monitoruje dopasowanie nowego produktu lub znaczącej zmiany dotychczasowego produktu do adresata, w szczególności poprzez kontrolę procesu sprzedaży oraz analizę skarg i reklamacji składanych przez klientów.

§ 42.

1. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez Bank albo jego działalności, dalej jako „przedmiot reklamowany”, zgodnie z zasadami przyjętymi w Banku, jest rzetelny i nie wprowadza w błąd oraz cechuje się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu, jak również dobrych obyczajów.
2. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazuje, jakiego produktu lub usługi dotyczy.
3. Przekaz reklamowy nie eksponuje korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.

§ 43.

Przekaz reklamowy, zgodnie z zasadami przyjętymi w Banku, nie powinien wprowadzać w błąd ani stwarzać możliwości wprowadzenia w błąd, w szczególności co do:

- 1) charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta;
- 2) tożsamości podmiotu reklamującego;
- 3) istotnych cech przedmiotu reklamowanego;
- 4) korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają;
- 5) ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą;
- 6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego;
- 7) ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.

§ 44.

Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego, zgodnie z przyjętymi zasadami, Bank w szczególności:

- 1) czuwa nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz;
- 2) zapewnia odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniami i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego, korzyściami oraz

czynnikami warunkującymi osiągnięcie ewentualnego zysku, a także informuje o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi),

- 3) zapewnia, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi;
- 4) podaje źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

§ 45.

Proces oferowania produktów lub usług finansowych powinien być prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby, w celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom informacji oraz udzielania im zrozumiałych wyjaśnień.

§ 46.

1. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty lub usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.
2. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank oraz podmioty z nim współpracujące uwzględniają potrzeby, o których mowa w ust. 1, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie to uzasadnione - pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptacji ryzyka.

§ 47.

1. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez Klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
2. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, są przedstawione klientowi przez Bank oraz podmioty z nim współpracujące przed podjęciem przez niego decyzji co do zawarcia umowy.
3. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu, Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
4. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych, nazbyt skomplikowanych oraz postanowień, które mogą stanowić niedozwolone postanowienia umowne lub które mimo odmiennej postaci językowej są podobne do tych wpisanych do rejestru klauzul niedozwolonych Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

§ 48.

1. Bank opracowuje i udostępnia Klientom oraz innym osobom/podmiotom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji.
2. Bank prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmuje działania zaradcze zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie w przyszłości.
3. Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank prowadzony jest niezwłocznie zgodnie z odpowiednio obowiązującymi przepisami prawa, a także cechuje się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.
4. Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację zawiera, o ile to możliwe, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.

§ 49.

Bank dąży do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.

§ 50.

Bank dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.

Rozdział 11. System kontroli wewnętrznej

§ 51.

1. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie:
 - 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego;
 - 2) zgodności działania Banku z przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi, a także regulacjami wewnętrznymi, w tym dotyczącymi zarządzania ryzykiem.
2. Osiąganie celu wymienionego w ust. 1 następuje poprzez zapewnienie przez system kontroli wewnętrznej osiągnięcia celów w zakresie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej składa się: organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne, szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów kontroli wewnętrznej zmierzające do dostosowania mechanizmów kontrolnych do wielkości ryzyka zaistnienia nieprawidłowości, a także niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.
4. W ramach organizacji systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia:

- 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
 - 2) komórkę do spraw zapewnienia zgodności mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
 - 3) niezależną funkcję audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.
5. Bank dokonuje powiązania procesów uznanych za istotne z celami, o których mowa w ust. 3.
6. Na funkcję kontroli, o której mowa w ust. 4 pkt 1, składają się:
- 1) mechanizmy kontrolne;
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
7. Bank dokumentuje proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej, w tym sporządza opis w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w ust. 2 z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

§ 52.

1. System kontroli wewnętrznej Banku obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku.
2. Zarząd Banku opracowuje i wdraża adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza Banku dokonuje okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.
3. Bank zapewnia ustanowienie, utrzymanie i regularne aktualizowanie pisemnych regulacji wewnętrznych w zakresie kontroli wewnętrznej obejmujących jednostki organizacyjne na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej oraz komunikuje pracownikom istotne zmiany w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.
4. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisane są odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 53.

1. Bank opracowuje i wdraża efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i wewnętrznymi aktami prawnymi oraz rekomendacjami nadzorczymi.
2. Sposób organizacji funkcji zapewnienia zgodności gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie oraz dysponowanie wystarczającymi uprawnieniami, statusem i zasobami.

3. Pracownik komórki ds. zapewnienia zgodności posiada wystarczającą wiedzę, umiejętności i doświadczenie w odniesieniu do nadzoru zgodności z prawem i odpowiednich procedur, jak również Bank zapewnia mu dostęp do regularnych szkoleń w tym zakresie.
4. Komórka ds. zapewnienia zgodności powinna doradzać Zarządowi w sprawie środków, jakie należy podjąć w celu zapewnienia zgodności z obowiązującymi przepisami, zasadami, regulacjami oraz standardami oraz oceniać wpływ zmian na działalność Banku.

§ 54.

1. Bank zapewnia efektywną, skuteczną i niezależną funkcję audytu wewnętrznego mającą w szczególności za zadanie regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, funkcji zapewnienia zgodności i systemu zarządzania ryzykiem.
2. Sposób organizacji funkcji audytu wewnętrznego gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.
3. Audyt wewnętrzny Banku wykonywany jest na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy - Prawo bankowe, na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS przez jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony BPS - Spółdzielnię, działającą pod firmą „Spółdzielczy System Ochrony Zrzeszenia BPS”, ul. Grzybowska 81, 00-844 Warszawa, zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr KRS 0000572997, prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

§ 55.

1. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego w jednostce zarządzającej Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS - Spółdzielnią oraz osoba kierująca komórką do spraw zapewnienia zgodności w Banku mają zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Radą Nadzorczą Banku, a ponadto komórka do spraw zapewnienia zgodności ma możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów.
2. Osoba kierująca komórką do spraw zapewnienia zgodności w Banku uczestniczy w posiedzeniach Zarządu. Osoba kierująca komórką do spraw zapewnienia zgodności uczestniczy w posiedzeniach Rady Nadzorczej lub Komitetu Audytu, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem.
3. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej komórką do spraw zapewnienia zgodności w Banku odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej Banku. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza wysokość wynagrodzenia osoby kierującej komórką do spraw zapewnienia zgodności.

Rozdział 12. Zarządzanie ryzykiem

§ 56.

1. Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem

obejmującego poszczególne jednostki i komórki organizacyjne Banku, uwzględniającego strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank oraz istotę ekspozycji Banku na ryzyko. System zarządzania ryzykiem obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka.

2. Na proces zarządzania ryzykiem składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka, a także sprawozdawczość dotycząca ryzyka, tak aby Zarząd i wszystkie stosowne jednostki otrzymywały w stosownym czasie dokładne, zwięzłe, zrozumiałe i istotne dane oraz mogły wymieniać stosowne informacje dotyczące identyfikacji, pomiaru lub oceny i monitorowania ryzyka oraz zarządzania nim.
3. System zarządzania ryzykiem zorganizowany jest adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie zarządzania ryzykiem, uwzględniającej tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
4. Bank jasno określa szczegółowy podział obowiązków odnośnie procesu określania strategii zarządzania ryzykiem i apetytu na ryzyko, uwzględniający rolę Rady Nadzorczej Banku, Zarządu Banku i jego członków oraz pracowników zatrudnionych na specjalnych stanowiskach w ramach drugiego poziomu zarządzania ryzykiem. Strategia zarządzania ryzykiem oraz apetyt na ryzyko powinny być zakomunikowane wszystkim pracownikom Banku.

§ 57.

1. Niezależnie od zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym jego organom, odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem ponosi Zarząd Banku.
2. Członkowie Zarządu Banku, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

§ 58.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest na podstawie przyjętych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku strategii zarządzania ryzykiem, polityk i procedur dotyczących identyfikacji, oceny (pomiaru lub szacowania), kontroli i monitorowania ryzyka oraz raportowania o ryzyku, opracowanych w formie pisemnej.

§ 59.

1. W ramach identyfikacji oraz oceny ryzyka Zarząd Banku opracowuje narzędzia prognostyczne i retrospektywne w celu uzupełnienia prac nad aktualnymi ekspozycjami. Narzędzia te powinny umożliwiać agregację ekspozycji na ryzyko w obrębie różnych linii biznesowych oraz pomagać w identyfikacji ryzyk.
2. Narzędzia prognostyczne (np. analizy scenariuszowe i testy warunków skrajnych) powinny identyfikować potencjalne ekspozycje na ryzyko w różnych niekorzystnych okolicznościach, natomiast narzędzia retrospektywne, bazujące na analizie danych historycznych, powinny wspierać i umożliwiać porównanie rzeczywistej ekspozycji Banku na ryzyko z apetytem na ryzyko oraz dostarczać danych do ewentualnych korekt. Testy warunków skrajnych powinny uwzględniać

odpowiedniość wyboru istotnych scenariuszy oraz powiązanych założeń, metod i infrastruktury Banku.

3. Ocena ryzyka ma charakter oddolny (tzw. podejście "bottom up") i odgórny (tzw. podejście "top down"), obejmuje całą strukturę zarządzania i poszczególne linie biznesowe oraz wykorzystuje spójną, zrozumiałą dla odbiorców terminologię i jednolitą metodykę w obrębie całego Banku oraz jego grupy.

§ 60.

1. System zarządzania ryzykiem opiera się na kompleksowych informacjach uzyskanych na podstawie identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka w Banku. W celu ułatwienia procedury przeglądu i podejmowania decyzji oraz zapobiegania decyzjom mogącym nieświadomie zwiększać ryzyko, Bank zapewnia skuteczne przekazywanie informacji na temat ryzyka zarówno horyzontalnie w obrębie Banku, jak i w górę oraz w dół hierarchii służbowej.
2. Korzystając z zewnętrznych ocen ryzyka (w tym zewnętrznych ratingów kredytowych lub modeli ryzyka zakupionych od dostawców zewnętrznych), Zarząd Banku ma świadomość zakresu takich ocen. Decyzji określających poziom podejmowanego ryzyka nie opiera się wyłącznie na informacjach ilościowych lub danych wynikających z modelu, lecz powinny one uwzględniać także praktyczne i koncepcyjne ograniczenia pomiarów oraz modeli, wykorzystując metodę jakościową w połączeniu z oceną ekspertów i dokładną analizą. Zarząd Banku uwzględnia w tym zakresie istotne tendencje i dane makroekonomiczne, aby zidentyfikować ich potencjalny wpływ na ekspozycje i portfele.

§ 61.

1. W Banku wyodrębnia się komórkę odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem, w tym niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie), obejmujące propozycje koniecznych działań.
2. Komórka organizacyjna odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem jest niezależna. Pracownicy tej komórki posiadają wiedzę o technikach i metodach zarządzania ryzykiem oraz działalności prowadzonej przez Bank.
3. Komórka organizacyjna odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem:
 - a) zapewnia identyfikację wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank,
 - b) aktywnie uczestniczy w ustalaniu limitów ograniczających ryzyko zatwierdzanych przez Zarząd Banku, w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem, strategii zarządzania ryzykiem oraz określaniu apetytu na ryzyko, a także w weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem,
 - c) monitoruje wyniki identyfikacji i oceny ryzyka oraz wykorzystanie obowiązujących limitów,
 - d) monitoruje rzeczywisty profil ryzyka Banku i poddaje go rzetelnej ocenie w kontekście celów strategicznych Banku oraz apetytu na ryzyko,
 - e) analizuje zjawiska rynkowe oraz rozpoznaje ryzyka nowe lub takie, których znaczenie wzrasta wskutek zmian w otoczeniu Banku,
 - f) dokonuje weryfikacji historycznej wyników w zakresie ryzyka,

- g) dostarcza Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku odpowiednie, niezależne raporty, analizy lub oceny ekspertów na temat ekspozycji na ryzyko oraz opinie dotyczące zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem i apetytem na ryzyko, w odniesieniu do propozycji decyzji dotyczących ryzyka zgłaszanych lub podejmowanych przez Zarząd Banku.

§ 62.

1. Komórka organizacyjna odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku jako członkowi Zarządu nadzorującemu zarządzanie ryzykiem. Prezes Zarządu Banku posiada specjalistyczną wiedzę, doświadczenie zawodowe, umiejętności i odpowiednią pozycję w strukturze organizacyjnej Banku, aby w sposób niezależny poddawać rzetelnej ocenie propozycje działań mających wpływ na ekspozycję Banku na ryzyko. Bank zapewnia bezpośrednią i bieżącą komunikację pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem w Banku z Zarządem oraz Radą Nadzorczą Banku.
2. Podejmowanie przez Zarząd Banku decyzji związanych z zarządzaniem ryzykiem podczas nieobecności członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem należy uznać za dopuszczalne wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

§ 63.

Każdy pracownik Banku powinien mieć pełną świadomość swoich obowiązków związanych z zarządzaniem ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem nie powinno ograniczać się tylko do sprawnego funkcjonowania wyodrębnionej komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem.

§ 64.

1. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza i nadzoruje realizację Strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania poszczególnymi ryzykami.
2. Zarząd Banku zapewnia otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji od komórki audytu wewnętrznego, Spółdzielni lub komórki do spraw zapewnienia zgodności w Banku.

Rozdział 13. Polityka zlecania czynności na zewnątrz

§ 65.

1. Odpowiedzialność za właściwe zarządzanie ryzykami związanymi z czynnościami zleconymi na zewnątrz, w tym nad czynnościami, o których mowa w art. 5 i 6 ustawy - Prawo bankowe, których wykonywanie zostało powierzone podmiotom zewnętrznym na podstawie art. 6a-6d ustawy - Prawo bankowe, spoczywa na Zarządzie Banku.
2. Zarząd Banku zapewnia szczególny nadzór nad czynnościami zleconymi na zewnątrz, w tym nad czynnościami, których wykonywanie zostało powierzone podmiotom zewnętrznym na podstawie art. 6a-6d ustawy - Prawo bankowe.

3. Zarząd Banku odpowiada za opracowanie zasad zlecania czynności na zewnątrz, w tym powierzania wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym. Zasady te powinny obejmować takie elementy jak:
 - a) proces podejmowania decyzji odnośnie zlecania czynności na zewnątrz, z uwzględnieniem analizy korzyści i zagrożeń, w tym z uwzględnieniem transparentności i niezależności doboru podmiotów zewnętrznych,
 - b) kryteria doboru podmiotów zewnętrznych, w tym rozwiązania techniczne i organizacyjne, o których mowa w art. 6c ust. 4 pkt 5 ustawy - Prawo bankowe, zapewniające bezpieczne i prawidłowe wykonywanie czynności zleconych na zewnątrz,
 - c) podział kompetencji odnośnie zawierania umów z podmiotami zewnętrznymi w zakresie czynności zleconych na zewnątrz oraz zmian tych umów,
 - d) plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone wykonywanie czynności na wypadek przedterminowego zakończenia współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w zakresie czynności zleconych na zewnątrz, zapewniające minimalizację negatywnych skutków dla działalności Banku oraz relacji z klientami.
4. Bank posiada regulacje wewnętrzne w zakresie czynności zleconych na zewnątrz, w tym w szczególności dotyczące:
 - a) monitoringu sposobu realizacji czynności zleconych na zewnątrz oraz przestrzegania regulacji wewnętrznych oraz procedur wewnętrznych Banku przez podmioty zewnętrzne,
 - b) przeprowadzania okresowej oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów zewnętrznych,
 - 3) zapewniania informacji dotyczącej czynności zleconych na zewnątrz w systemie informacji zarządczej, obejmującym w szczególności informacje na temat poziomu sprzedaży produktów bankowych przez podmioty zewnętrzne oraz ryzyka wynikającej z tej działalności.

§ 66.

W zakresie wynikającym z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Rozporządzenie DORA), Bank zapewnia stosowanie zawartych tam postanowień w zakresie zlecania czynności na zewnątrz.

Rozdział 14. Postanowienia końcowe

§ 67.

1. Niniejsze Zasady lub Oświadczenie Zarządu Banku o stosowaniu niniejszych Zasad oraz wyniki oceny ich przestrzegania podlegają publikacji na stronie internetowej Banku.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi Zasadami oraz odstępstwami zawartymi w „Oświadczeniu o stosowaniu „Zasad Ładu Korporacyjnego”, stosuje się odpowiednio postanowienia Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego.

§ 68.

1. Zasady Ładu Korporacyjnego zatwierdza i weryfikuje Rada Nadzorcza.
2. Zasady Ładu Korporacyjnego uchwała Zebranie Przedstawicieli.
3. Realizacja Zasad Ładu Korporacyjnego podlega raz w roku przeglądowi, który dokonuje Rada Nadzorcza Banku.
4. Rada Nadzorcza raz w roku dokonuje oceny stosowania Zasad Ładu korporacyjnego, która jest uwzględniana w Sprawozdaniu Rady i przedstawiana Zebraniu Przedstawicieli.

**Zarząd Banku Spółdzielczego
w Gogolinie**

**Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego
w Gogolinie**